

67
L E S S V S

IN FVNERE

34-8-F-5- 46

Illustrissimi, & Reuerendissimi D.

D. A N G E L I

ARCHIEPISCOPI GOZADINI

Episcopi Ciuitatis Hortanae, & Castellanae.

Habitus in suggesto Ecclesiae Cathedralis
Ciuitatis Hortanae

A FELICE PVPIO I.V.D. ET PROTONOT. APOST;
DE CIVITATE CASTELLANA.

Prid. nonas Aprilis M.DC. LIII.

Ronciglione, Typis Aegidij Tofellij. 1660. *Sup. lic.*

LESSER
IN FAVERE
D. ANGELO
ARCHIEPISCOPO COZADINI

Episcopus in fidei et moribus
Civitate Romana
et in Civitate Romana
et in Civitate Romana

Reservatum est in Archivio...

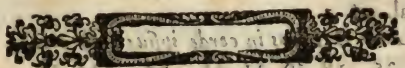

Perillustri, & Adm. Excellenti D.

D. FVLVIO VILLANO

I. V. D.

FELIX PVPIVS.

Nterijt Præful, supremi redditi honores,
Et laudum præco Præfulis ipse fui.

Nam sic iusserunt ornari brachia pelle
Hortani templi me Prior, & Socij.

Angustum vetuit tempus me dicere plura,
Et calamo functa est munere lingua prior.

Dicta tua in patria, te Martis in Vrbe morante;
Nunc ad te veniunt, accipe, viue, vale.

ANAGRAMMA ARITHMETICVM.

Fuluius Villanus nobilis Hortanus, ac

99 97 72 104 4

Iuris vtriusque Doctor.

70 137 67

99 4

97 70

72 137

104 67

650.

Psal. 36.

Lex Dei eius in corde ipsius, & non

35 18 50 21 41 85 23 37

supplantabuntur gressus eius.

192 98 50

35 23

18 37

50 192

21 98

41 50

85

650.

L E S S V S

IN FVNERE

Illustrissimi, & Reuerendissimi D.

D. A N G E L I

ARCHIEPISCOPI GOZADINI

Episcopi Ciuitatis Hortanae, & Castellanae.

VIS huius Ecclesiae vicem non doleat? Ecce Hortini Ciues putabant fore, vt Episcopo redenti obuiam prodirent, & nunc eidem ex humanis ablato iusta persoluant. Hæc vniuersa Ciuitas Antistiti suo felici de reditu gratulandi spem habebat, & modò eius interitu lacrymis conficiatur, oportet. Heu quam dura vicissitudo! Tantus est huius Ecclesiae dolor, vt nec filia patre, nec sponsa orbata sponso dolorem vnquam senserit acerbiorẽ. Et meritò quidem. Præsul enim, quem desideramus, eam vt filiã ornauit, & vt sponsam adamauit. Et ideo dicente Apostolo. Statutum est hominibus semel mori, & Propheta. Quis est homo, qui uiuet, & non videbit mortem? Huic erat animus Ecclesiae suum patrem, & sponsum suis in visceribus sub marmore iam tribus ab hinc annis pro viribus parato secum retinere vsque in illum diem, quo omnis caro resurget. Verum altera Ecclesia, vbi suum ille diem obiit, illius corpore illustratur. Hæc tamen Hortana Ecclesia Artemisæ non cedit. Illa viro suo condidit sepulchrum, in quo constat

ad Hebr. 9.27

Valer. Max. lib. 4. c. 6.

INTESTINE

A 2 viri

viri corpus non esse conditum, hæc Episcopo suo parauit
 sepulchrum, in quo Episcopi corpus desideratur. Illa in
 aere, hæc humi tumulū construendum curauit, cognoscens
 tanta esse sui Antistitis merita, vt ad ea sustinenda non
 aeris leuitate, sed telluris firmitate, atque soliditate opus
 esset. Illa viri mortui cineres vino commistos ebibit,
 hæc Episcopum viuum in suorum Ciuium cordibus col-
 locauit. Et quanquam illius exangue corpus non tenet
 in sepulchro, quemadmodum viuum tenebit memoriā,
 circa tamen hoc iacent virtutes inærentes, & eiulantes,
 quas cernere si corporis oculis liceret nobis, quāto eis do-
 lori, & iacturæ fuerit Episcopi obitus, cognosceremus.
 Iustitiam lancibus in humum delapsis, Prudentiam specu-
 lo obnubilato, Fortitudinem columna effracta, Tempe-
 rantiam vase exinanito, Pacem oliua frondibus denudata,
 Misericordiam oleo effuso, Liberalitatem manibus clausis,
 Magnificentiam capite inclinato, Pietatem in vultu auerso,
 Leges vocis organis priuatas, & veniam auditu carentem
 conspiceremus. Gemit hæc Ciuitas, veluti Turtur socio
 amisso frondes virides, & aquas puras, liquidasque fastidi-
 ens, nec aliquò potest oculos conijcere, vbi sui Præfulis
 monumenta non extent. Vbique amoris, quo suum ille
 gregem complectebatur, vestigia manent. Si hæc Ecclesia
 in humum deiecit oculos, ne sibi dolorem afferentia vi-
 deat, videt se ipsam auctam, & ornatam. Non enim po-
 terat non augere, & ornare ille Antistes, qui Augustum
 ab augendo dictum nisi nomine, saltem animi magnitudi-
 ne referebat. Videt vias Sanctorum Martyrum corpori-
 bus hoc in templo maiori sub Altari honorificè conditis,
 quorum clientelæ hæc se Ciuitas addixit, honestatas, & deli-
 coratas. Ità singulis passibus in Episcopi sui gloriæ me-
 moriam

Gl. in
 prohem
 Inst. in
 v. Au-
 gustus

moriam redit, vt Romanus ille Ciuis, qui claudus regres-
 sus è prælio, ex quo palmam retulerat, nullum gradum
 effingebat, qui suum illi triumphum in memoriam non
 reuocaret. Si paululum extollit oculos, eius conspectum
 effugere non possunt nobilissimæ Præfulis agnationis in-
 signia huius templi parietibus, proh dolor, inter mortis
 imagines affixa. Hic expressum videt Episcopi mentis, &
 fidei candorem, hæc amoris ignem, quo erga Deum fla-
 grabat, purpuræumque sanguinem, ad quem fundendum
 pro Christo paratus erat, hæc vincula charitatis, in qui-
 bus gregem sibi commissum, vt Doctor gentium Philip-
 penses habebat, hæc duodecim Apostolos tanquam aurum
 in fornace probatos à Domino, quorum virtutes sectaba-
 tur, & fidei articulos, quos in ore, & corde, vsque ad ex-
 tremum spiritum retinuit. Et si Pontifices à ponte fa-
 ciendo nomen acceperunt, & Pontificum nomine Episco-
 pi quoque designantur, si sua intuetur insignia, in qui-
 bus pons cernitur expressus, illicò eius memoriæ occurrit
 Episcopus, qui fuit pons, per quem nos exules filij Eue
 cælestem patriam versus iter susciperemus. Si libris adijcit
 oculos, vt aliquo perfruatur solatio, (illa enim sunt vera hu-
 manæ vitæ solatia, quæ capiuntur ex libris) statim occur-
 runt sanctæ Synodi constitutiones commissæ typis, à
 multis boprata, efflagitata, lectæ, laudatæ, seruata. Si
 suos intuetur Sacerdotes, vt aliquo modo perferre dolo-
 rem possit, hos inquam Sacerdotes dignos, qui ab omni-
 bus ferantur in oculis, æternisq; laudibus afficiantur, quos
 ipse Episcopus, me audiente non semel, sed iterum, atq;
 iterum commendauit; Canonicorum numerum aspicit
 autum, & ad viuendum necessaria ab ipso Episcopo sup-
 peditata. Si cubilia sibi statuit ante oculos, illicò in men-

ad Phi-
 lipp. 1.
 7.
 Sap. 3.
 6.

tem venit Episcopus, qui in lecto sæpe cubabat, cum podagræ maximis doloribus cruciaretur, quos æquissimo animo ferens, & suo fungi munere non desistens omnibus eximium patientiæ præbebat exemplum. Si spectat mensas, sal appositus in memoriâ reducit Episcopum, qui fuit in numero eorum, quibus dictum est à Domino, Matt. 5.
12. Vos estis sal terræ. Sal fuit Episcopus, dum omnia, quæ aggrediebatur, sapientiæ sale condiebat. Sal fuit, quò conditi fideles putrescere, & in crimina delabi prohibebantur. Et sicut nulla mensa sine sale benè paratur, ità Hortana Ecclesia nullam cogitationem aut rectam, aut iucundam existimat absq; sui sapientissimi Antistitis memoria. Si suum signat agrum oculis, surgunt montes, & cum montibus Episcopus, qui erat ille mons, supra quem posita hæc Ciuitas abscondi non poterat, qui fortior, & firmior Atlante vnicum mundum sustinente, tot suis humeris mundos fulciebat, quot sunt huius Ciuitatis Ciues, eiusq; Oppidorum homines, quorum vnusquisque microcosmos appellatur. Sed vt cætera omittam, quæ petuntur ex-humo, istę funeris faces, quæ per se non prius extinguuntur, quàm sit consumpta cera, nonne representant Episcopum, qui antequam huius lucis ysuram amitteret, se omnibus ferè bonis alios muneraturus expoliauerit? Si Cælum suspicit, vbi Episcopi animam cælesti municipio à Deo donatam credit, sese offerunt stellæ, & cum stellis Episcopus, qui fuit stellarum quàm similis. Ille ex oriente in occidentem feruntur nautis portum cupientibus obseruandæ, hic ex Naxo insula orientali ad nostram Hesperiam delatus, & à Gregorio X V. fel. record. Pont. Opt. Max. multis affectus honoribus, quos breuitatis causa prætereo, missus est ad hanc Ciuitatem Hortanam,

vt eo

vt eo duce nos, qui in huius vitæ mari nauigamus, Celi
 portum aliquando tangeremus. Suspicientis oculis luna
 quoque, occurrit, & cum luna Episcopus, qui quasi luna
 plena in huius vitæ nocte errorum tenebras vigilando fue-
 gabat. Ante suspicientis oculos non potest non poni sol,
 & cum sole Episcopus, quo fulgebat hæc Ciuitas, vt sole
 tellus, qui suo in solio, quod ipso viuente nullum confor-
 tem patiebatur, solus sedebat, vt solus lucet sol, qui suos
 Populos visitabat, vt sol cælestia signa singulis annis re-
 uisit, cuius lucifer fuit Naxus, cuius Hesperus Hesperia.
 Et si inter solem, & terrā interueniente lunā solis eclipsim
 generari perspicuum est, non quod reuera lumine sol
 destituatur, sed quod ita nobis apparet, Episcopus per
 mortis interpositionem aufertur quidem ab oculis huius
 Ciuitatis, & lumine priuatus videtur, sed illius anima
 coruscat in Cælo inter Angelos, cum quibus nunc deside-
 rat prospicere in illum, quem super altare sacra, faciens
 tangebatur. Immo facie ad faciem videt, quem per specu-
 lum in enigmate videbat. Et merito inter Angelos est re-
 ceptus, qui nomine erat Angelus, & Angelorum imita-
 tor vitam viuebat Angelicam. Felices quondam populi,
 quibus Angelus Archiepiscopus Gozadinus præerat, qui
 tanquam Angelus à Deo missus, vt Angeli velligijs in-
 hærentes, Angelo obediētes, Angelum diligentes, ab
 Angelo vitæ ducentes exemplum, Angelicam tandem vi-
 tam traducere disceremus. Sed tellus Angelo digna non
 erat. Cælum Angelo debebatur. Ep si idem erat cogno-
 mine Gozadinus, iure optimo nunc relictis humanis ga-
 zas diuinas possidet in Cælo, vbi, si dum mortalem hanc
 vitam ducebat in terris, erat illa virga vigilans, quam vi-
 dit Ieremias, vt suis quibus prodesset, luposq; ab eis ar-
 ceret,

cœl. 4
 . 111

Iud. 6
 . 1. 27. 31

Petr. 4
 . 12.

1. Cor.
 . 13. 12.

Ierem. 4
 . 11.

ceret,

Bono-
nia.

Ouid.
met. 1.

B. 152

150

B. 151

cēret, ac se bonum Pastorem pręstaret, quippe qui claris-
simum genus ducebat ab ea Ciuitate, quę nomen traxit à
bonitate, nunc quoque vita fruens immortalī vigilabit,
grēgemque suum respiciens pro ipso Deum orabit. Sol
oriens nostro Hemispherio lucem, occidens verò tene-
bras parit. Et Episcopus noster, dum ex altera ad hanc se
referebat Ecclesiam, lætitiā afferebat; nunc autem ex
hac vita discedens mœrorem tum ciuibus, tum ipsis lapi-
dibus, ex quibus constant non solum monasterium san-
ctimonialium, templumque Beatissimę Virgini Laureta-
næ ab ipsomet Episcopo dicatum, sed omnia huius Anti-
quissimę Ciuitatis templa, domus, mœnia. Qui lapides
si in homines conuerti possent, vt Deucalionis, & Pyrrhę
temporibus id factum esse fabulati sunt Poëtę, & loquen-
di facultatem haberent, quot, & quā mirabilia de Epi-
scopo dicerent! Profecto quę ego dicendo assequi non
possum, assequerentur ij, qui duos, & triginta prope an-
nos fuerunt testes Angeli Archiepiscopi Gozadini virtu-
tum. Ego enim prę temporis angustia, vel potius inge-
nij mei tarditate tanti Pręfulis meritis, & illorum cupi-
ditati, qui me huc ascendere iusserunt, nulla dictione,
quę demorsum sapiat vnguē, satisfacio. In huius Ca-
thedralis Ecclesię Choro, in quo vnusquisque mihi prę-
stat eloquentia, aut inter Ciues huius Illustrissimę Ciui-
tatis me doctiores eligendus erat Orator, qui defunctum
Pręfulem dignis laudibus exornaret. Atque vt ingenuę
fatear, prę dolore, qui mihi orationis quoque ordinem
perturbauit, obmutesco. Et quis talis Pręfulis interitu
non obmutescat? In sacris verò super Altari faciendis;
quibus ego quanquam indignus ab Angelo Archiepisco-
po Gozadino sum initiatus, licet Cathedralis Ecclesię
Archi-

Archipræsbyteratu, quem adeptus eram in patria, me ab-
dicauerim, non obmutescam. Et sic nemo vestrum,
Auditores prestantissimi, obmutescat. Immo
clamemus omnes, & pro anima defuncti
Pastoris oremus, Deumq; prece-
cemur, vt quemadmodum in
terris Angelum Archiepi-
scopum Gozadinum ha-
buimus Pastorem,

ita post huius

vite cur-

sum

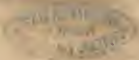
in Calis vna cum ipso Ange-

lorum esca nutriamur,

& gaudijs pascamur

mur æter-

nis.

ANAGRAMMA ARITHMETICVM.

Angelus Archiepiscopus Gozadinus ortus in insula

71 148 104 83 21 68

Naxo, & oriundus ab Vrbe Bononia Episcopus

46 23 102 3 42 62 111

Ciuitatis Hortanæ, & Castellane.

103 74 23 83

1174

Ecclesiast. 50. quia non in

Quasi Stella matutina in medio nebulae, & quasi

61 61 89 21 42 54 23 61

luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol

42 42 21 56 62 55 23 61 40

refulgens, sic ille effulset in templo Dei.

97 29 34 90 21 71 18

1174

